

مصیبت نامہ

حضرت زینب علیہا السلام

اولین زندگی نامہ مستند
وحیدہ مصائب حضرت زینب علیہا السلام
تا قرن ہفتم ہجری

Zeinab
Hardship Letter

تحقیق و تالیف
سید علی اکبر صداقت

سرشناسه	: صداقت، سید علی اکبر، ۱۳۳۴.
عنوان و نام پدیدآور	: مصیبت‌نامه حضرت زینب علیها السلام / اولین زندگی‌نامه مستند و حیده مصائب، حضرت زینب تا قرن هفتم هجری / تحقیق و تألیف سید علی اکبر صداقت.
مشخصات نشر	: تهران: ایده برتر، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	: ۲۴۰ ص. ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س. م.
شابک	: ۷۵۰۰ تومان
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیا
یادداشت	: چاپ دوم.
یادداشت	: چاپ قبلی: انتشارات بکاء، ۱۳۹۱.
یادداشت	: کتاب‌نامه به صورت زیر نویس.
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۹۲ ۳۴ ص ۲/۲ / BP ۵۲
رده‌بندی دیوبی	: ۲۹۷/۹۷۴
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۲۶۳۳۵۲

ISBN:978-600-7205-04-4

انتشارات ایده برتر

تهران، بزرگراه نواب، خیابان محبوب مجاز غربی

کوی شهید صمدی یار، فرعی اول سمت راست

تلفن ۰۹۱۲۲۵۱۳۷۶۰ - ۰۲۱۵۵۱۳۰۹۸۶

www.boka-pub.com

info@boka-pub.com

مصیبت نامه حضرت زینب

اولین زندگی نامه مستند حضرت زینب (ع) از سال ۶۱ تا ۷۰۰ هـ ق

ناشر: انتشارات ایده برتر

مؤلف: سید علی اکبر صداقت ● ویرایش: سید حسین پورایزدی

صفحه آرایی: گرافیک نتکا ● لیتوگرافی: ترام اسکندر

چاپ و صحافی: کوثر ● شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: دوم (اول ناشر) - ۱۳۹۲

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۲۰۵-۰۴-۴

کلیه حقوق محفوظ می باشد.

مراکز پخش:

قم: پاساژ قدس، طبقه ۵، پ ۱۵۹، نتکا / ۰۹۱۹۲۵۲ ۰۶۵۳ - ۰۹۱۲۸۵۲ ۰۶۵۳

گرگان: میدان مدرس، کتابسرای مودت / ۰۹۱۱۳۷۷ ۶۵۶۳ - ۳۳۲۹۹۸۰

شیراز: خیابان قصر دشت، خیابان فلسطین، رایحه هنر پارس

۰۹۱۷۷۳۶ ۶۵۴۶ / (۰۷۱۱) ۲۳۴۰۱۱۲

فهرست مطالب

- سخن ناشر ۱۷
- مقدمه ۲۰

﴿فصل اوّل: معرفی حضرت زینب ؑ﴾

- نام: زینب ؑ ۲۳
- القاب: کبری، عقيله، جزله ۲۳
- پدر و مادر ۲۴
- جد و جدّه ۲۴
- برادران و خواهران ۲۴
- سالروز تولد ۲۵
- صدقه موی زینب ؑ ۲۵
- ازدواج با عبدالله بن جعفر ۲۵
- عبدالله بن جعفر ۲۶
- نامه عبدالله بن جعفر برای امام حسین ؑ ۲۷
- خبر شهادت امام حسین ؑ و دو فرزندش ۲۷

۲۸	وفات
۲۸	فرزندان زینب (ع)
۳۰	فرزند شهید حضرت زینب (ع)
۳۰	عون اکبر
۳۱	محمد شهید
۳۱	نوادگان زینب (ع)
۳۲	نسل عبدالله
۳۲	کامل‌ترین ذریه
۳۳	تشییع جنازه مادر
۳۳	شب ۱۹ رمضان
۳۴	هجرت از مدینه به مکه
۳۴	در منزلگاه خزیمه
۳۵	نهم محرم
۳۶	شب عاشورا
۳۸	زینب بر بالین علی اکبر (ع)
۳۹	عبدالله بن حسن (ع)
۴۰	علی اصغر (ع)
۴۰	ساکت کردن زن‌ها
۴۰	منظره افتادن امام
۴۱	فریاد زینب (ع) بر عمر بن سعد
۴۲	عبور از کشته شدگان
۴۳	اجازه فضّه از زینب (ع)
۴۴	دل‌داری زینب به امام سجاد (ع)
۴۵	زینب، وصیّ ظاهری حسین (ع)
۴۶	در مجلس ابن‌زیاد
۴۸	جایگاه اسیران

۴۸	خطبه زینب علیها السلام در کوفه
۵۱	امام سجاد علیه السلام در مجلس ابن زیاد
۵۲	زینب علیها السلام در مجلس یزید
۵۷	فاطمه دختر امام در مجلس یزید
۵۸	خبر بسته زینب علیها السلام برای عزاداری
۵۹	مدینه زینب علیها السلام به محافظ اُسرا
۶۰	زینب علیها السلام در مدینه
۶۱	تبعید به مصر
۶۱	همراهان
۶۲	زینب علیها السلام در مصر
۶۲	استقبال در مصر
۶۲	وفات زینب علیها السلام
۶۳	تاریخ وفات
۶۳	فضیلت کربلا و زیارت امام حسین علیه السلام
۷۲	شیعیان علی علیه السلام
۷۲	خطبه فدک
۷۴	سند منتهی به امام
۷۵	تولد حسین علیه السلام
۷۵	روایت‌گری
۷۵	خبر منع فدک
۷۷	در وصف فاطمه علیها السلام
۷۷	زینب از مادرنش
۷۷	حدیث صدقه
۷۸	حدیث رافضه
۷۸	راوی حدیث
۷۸	شفاعت

﴿فصل دوم: زینب (ع) از منظر کتاب‌های تاریخی مستند﴾

- فهرست کتب ۸۰
- مقتل الحسین أبو مخنف ۸۳
- نهم محرم ۸۳
- شب عاشورا ۸۴
- بر بالین علی اکبر (ع) ۸۵
- عبدالله بن حسن (ع) ۸۶
- حسین (ع) را می‌کشند و تو نگاه می‌کنی! ۸۶
- عبور از کشته شدگان ۸۷
- در مجلس ابن زیاد ۸۷
- امام سجاد (ع) در مجلس ابن زیاد ۸۹
- فاطمه دختر امام در مجلس یزید ۸۹
- هدیه زینب (ع) به محافظ اسرا ۹۰
- الفتح ۹۱
- در منزل خزیمه ۹۱
- اشعار امام (دوم محرم) ۹۲
- نهم محرم ۹۳
- خطبه زینب (ع) در کوفه ۹۳
- مجلس ابن زیاد ۹۵
- طرف داری از امام سجاد (ع) ۹۶
- طبقات کبری ۹۷
- صدقه موی ۹۷
- ترویج دختر زینب (ع) ۹۷
- امام سجاد (ع) در مجلس ابن زیاد ۹۷
- زینب (ع) در مجلس ابن زیاد ۹۸

- المحبر ۹۸
- أنساب الأشراف ۹۸
- اشعار امام (شب عاشورا) ۹۹
- گفته زینب علیها السلام به عمر بن سعد ۱۰۰
- عبور از کشته شدگان ۱۰۰
- در مجلس ابن زیاد ۱۰۰
- فاطمه در مجلس یزید ۱۰۱
- المعارف ۱۰۱
- أخبار الرئساء ۱۰۱
- تولد زمان پیامبر صلی الله علیه و آله ۱۰۱
- شب عاشورا و اشعار امام حسین علیه السلام ۱۰۲
- زینب علیها السلام در مدینه ۱۰۳
- تبعید به مصر ۱۰۴
- همراهان ۱۰۴
- زینب علیها السلام در مصر ۱۰۴
- استقبال در مصر ۱۰۵
- وفات زینب علیها السلام ۱۰۵
- تاریخ وفات ۱۰۵
- بلاغات النساء ۱۰۶
- خطبه زینب علیها السلام در مجلس یزید ۱۰۶
- شفاعت ۱۰۹
- ام کلثوم دختر زینب علیها السلام ۱۰۹
- أخبار الطوال ۱۱۰
- هجرت از مدینه به مکه ۱۱۰
- تاریخ یعقوبی ۱۱۰
- شب عاشورا ۱۱۰

- أخبار الدولة العباسیه ۱۱۱
- دلائل الامامة ۱۱۲
- تولد زینب علیها السلام بعد حسین علیه السلام ۱۱۲
- تشییع جنازه مادر ۱۱۲
- فاطمه زهرا علیها السلام ۱۱۲
- شیعیان علی علیه السلام ۱۱۳
- تاریخ طبری ۱۱۳
- نهم محرم ۱۱۳
- شب عاشورا ۱۱۴
- بر بالین علی اکبر علیه السلام ۱۱۶
- عبدالله بن حسن علیه السلام ۱۱۶
- حسین علیه السلام را می‌کشند و تو نگاه می‌کنی ۱۱۶
- عبور از کشته شدگان ۱۱۷
- در مجلس ابن زیاد ۱۱۷
- امام سجاد علیه السلام در مجلس ابن زیاد ۱۱۹
- فاطمه دختر امام در مجلس یزید ۱۱۹
- هدیه زینب علیها السلام به محافظ اُسرا ۱۲۰
- مقاتل الطالیین ۱۲۱
- بر سر جنازه علی اکبر علیه السلام ۱۲۱
- عبدالله بن حسن علیه السلام ۱۲۱
- عقلیه (خردمند) ۱۲۱
- امام سجاد علیه السلام در مجلس یزید ۱۲۱
- فاطمه در مجلس یزید ۱۲۲
- أصول کافی ۱۲۲
- اجازه فضا از زینب علیها السلام ۱۲۲
- التنبیه و الاشراف ۱۲۳

- ألبدان ۱۲۳
- خطبه زینب علیها السلام در کوفه ۱۲۳
- کامل الزیارات ۱۲۵
- دلداري زینب علیها السلام به علی بن حسین علیهما السلام ۱۲۵
- تاریخ قم ۱۳۳
- مالی صدوق ۱۳۴
- در مجلس ابن زیاد ۱۳۴
- فاطمه در مجلس زید ۱۳۵
- من لا یضره النقیه ۱۳۵
- خطبه فدک ۱۳۵
- سند منتهی به امام ۱۳۷
- معانی الاخبار ۱۳۸
- زینب علیها السلام کامل ترین ذریه است ۱۳۸
- کمال الدین ۱۳۸
- زینب علیها السلام وصی ظاهری حسین علیه السلام ۱۳۸
- کفایة الاثر ۱۳۹
- تولد حسین علیه السلام ۱۳۹
- روایت‌گری ۱۴۰
- خصائص الائمه ۱۴۰
- شب ۱۹ رمضان ۱۴۰
- الارشاد ۱۴۰
- شب عاشورا و اشعار امام ۱۴۱
- زینب علیها السلام بالین علی اکبر علیه السلام ۱۴۳
- عبدالله بن حسن علیه السلام ۱۴۳
- فریاد زینب علیها السلام بر عمر بن سعد ۱۴۴
- زینب علیها السلام در مجلس ابن زیاد ۱۴۴

- دست به گردن امام سجاد (ع) ۱۴۶
- فاطمه در مجلس یزید ۱۴۶
- عبدالله بن جعفر و کشته شدن دو فرزند ۱۴۷
- آمالی شیخ مفید ۱۴۸
- خبر منع فدک ۱۴۸
- خطبه در کوفه ۱۴۹
- جمهرة أنساب العرب ۱۵۲
- دلائل النبوة ۱۵۲
- رجال طوسی ۱۵۲
- ألغیة طوسی ۱۵۳
- زینب (ع) وصی طاهری ۱۵۳
- مناقب الامام علی بن ابیطالب (ع) ۱۵۴
- در وصف فاطمه (ع) ۱۵۴
- البدء والتاریخ ۱۵۴
- روضة الواعظین ۱۵۴
- اشعار امام شب عاشورا ۱۵۴
- زینب (ع) در مجلس ابن زیاد ۱۵۵
- أعلام الوری ۱۵۶
- شب عاشورا ۱۵۶
- روی جنازه علی اکبر (ع) ۱۵۸
- عبدالله بن حسن (ع) ۱۵۸
- در مجلس ابن زیاد ۱۵۹
- امام سجاد (ع) در مجلس ابن زیاد ۱۶۰
- فاطمه دختر حسین ۱۶۰
- مقتل الحسین خوارزمی ۱۶۱
- در منزلگاه خزیمه ۱۶۱

شب عاشورا	۱۶۲
روز نهم محرم	۱۶۴
جنازه علی اکبر (ع)	۱۶۵
در قتلگاه	۱۶۵
عبور از کشتگان	۱۶۵
خطبه زینب (ع) در کوفه	۱۶۶
در مجلس ابن زیاد	۱۶۹
جانبداری از امام سجاد (ع)	۱۷۰
فاطمه دختر امام حسین (ع)	۱۷۰
زینب (ع) در مجلس یزید	۱۷۱
هدیه به محافظ	۱۷۶
● تاریخ مدینه دمشق	۱۷۶
حدیث صدقه	۱۷۶
حدیث رافضه	۱۷۷
عبدالله، شوهر و فرزندان	۱۷۷
فاطمه در مجلس یزید	۱۷۷
● الخرائج و الجرائح	۱۷۸
امیرالمؤمنین (ع) در خانه زینب (ع)	۱۷۸
● مناقب ابن شهر آشوب	۱۷۹
راوی حدیث	۱۷۹
در منزل خزیمه	۱۷۹
شب عاشورا و اشعار	۱۷۹
زینب (ع) و جسد امام حسین (ع)	۱۸۰
● المنتظم	۱۸۰
کشتن امام سجاد (ع)	۱۸۰
فاطمه در مجلس یزید	۱۸۱

- الاحتجاج ۱۸۱
- خطبه در کوفه ۱۸۱
- زینب (ع) در مجلس یزید ۱۸۴
- فاطمه در مجلس یزید ۱۸۹
- معجم البلدان ۱۹۰
- اسد الغابه ۱۹۱
- الکامل ۱۹۱
- نهم محرم ۱۹۱
- شب عاشورا ۱۹۲
- تو نگاه می‌کنی ۱۹۳
- عبور از کشتگان ۱۹۴
- زینب (ع) در مجلس ابن زیاد ۱۹۴
- امام زین العابدین (ع) در مجلس ابن زیاد ۱۹۵
- فاطمه در مجلس یزید ۱۹۶
- هدیه به نگهبان ۱۹۶
- میثرا الحزان ۱۹۷
- اشعار امام ۱۹۷
- جنازه علی اکبر (ع) ۱۹۸
- عبدالله بن حسن (ع) ۱۹۸
- عبور از کنار کشته گان ۱۹۹
- خطبه زینب (ع) در کوفه ۲۰۰
- مجلس ابن زیاد ۲۰۱
- امام سجاد (ع) و جانبداری زینب (ع) ۲۰۲
- زینب (ع) در مجلس یزید ۲۰۳
- فاطمه در مجلس یزید ۲۰۳
- خطبه زینب (ع) در مجلس یزید ۲۰۴

۲۰۵	● الحدائق الوردیه
۲۰۵	اشعار حسین علیه السلام
۲۰۶	زینب علیها السلام در مجلس ابن زیاد
۲۰۶	امام سجاد علیه السلام در مجلس ابن زیاد
۲۰۷	دختر در مجلس یزید
۲۰۷	در مجلس یزید
۲۱۱	● تذکرة الخواص
۲۱۱	نهم محرم
۲۱۲	عبور از جسد کشته گان
۲۱۲	امام سجاد علیه السلام در مجلس ابن زیاد
۲۱۲	زینب علیها السلام در مجلس ابن زیاد
۲۱۳	فاطمه در مجلس یزید
۲۱۳	● لهوف
۲۱۳	اشعار مرگ شب عاشورا و دلجویی از زینب علیها السلام
۲۱۵	ساکت کردن زنان
۲۱۶	زینب علیها السلام بر بالین علی اکبر علیه السلام
۲۱۶	علی اصغر علیه السلام
۲۱۷	منظره افتادن امام
۲۱۷	زینب علیها السلام در قتلگاه
۲۱۹	خطبه زینب علیها السلام در کوفه
۲۲۱	زینب علیها السلام در مجلس ابن زیاد
۲۲۳	جانبداری از امام سجاد علیه السلام
۲۲۳	جایگاه اسیران
۲۲۳	زینب علیها السلام و سر امام در مجلس یزید
۲۲۴	خطبه زینب علیها السلام در مجلس شام
۲۲۸	مرد شامی و فاطمه دختر امام

- کامل بهایی ۲۲۹
- شب عاشورا ۲۲۹
- زینب (ع) در مجلس ابن زیاد ۲۳۰
- کشتن امام سجاده (ع) ۲۳۱
- فاطمه در مجلس یزید ۲۳۱
- خواستۀ زینب (ع) برای عزاداری ۲۳۲
- دو فرزند شهید ۲۳۳
- کشتن الغمه ۲۳۳
- مجلس ابن زیاد ۲۳۳
- طرفداری از امام سجاده (ع) ۲۳۴
- عبدالله بن جعفر ۲۳۵
- قصاص ابن ملجم ۲۳۵
- نامه عبدالله بن جعفر برای امام حسین (ع) ۲۳۷
- خبر شهادت ۲۳۸
- چهار فرزند ۲۳۸
- حج ۲۳۸
- شب عاشورا ۲۳۹
- خبر شهادت به عبدالله بن جعفر ۲۳۹

سخن ناشر

سخن از عشق و شور و مستی است. کلام در پی حماسه و ایثار و پاکبازی است. بیان از اشک و آه و سینه سوزی است. قصّه، قصّه خون و آتش و تشنگی است و این مقال فرصتی برای ابراز دلدادگی، زبینه سخن کلام دُرّبار حضرت ثامن الائمه علیه السلام است که فرمود:

«شهادت حسین بن علی علیه السلام پلک چشمان ما را مجروح و اشک ما را جاری ساخته و غم و غصّه را تا روز قیامت برای ما به ارباب نهاده است.»

واقعه طفّ حادثه‌ای بس دلخراش، جانسوز و غم‌انگیز در میان وقایعی است که تاریخ بشری به چشم خود دیده و این از ویژگی خاصی برخوردار است.

این ویژگی سبب شده تا جهانیان حسین بن علی علیه السلام را بهتر شناخته و دست از دامنش بر ندارند و نفوس آزاده بر آن شوند که هر چه بیشتر مقام رفیع حضرتش را بشناسند، در سوگ مصیبتش بنشینند و سعادت را در

پیروی و همراهی ایشان جستجو کنند.

الگوپذیری جامعه تشیع از حضرت اباعبدالله الحسین (ع) و خاندان مکرم ایشان، یکی از این ویژگی‌هاست. «شیعه تبلور و ظهور ولایت امام معصوم در همه مراتب وجودی انسان است. شیعه هدفی جز وصول به معرفت امام و شعاری جز تحقق مبانی مکتب ولایت و اسوه‌ای جز امام معصوم نمی‌شناسد. برای او فعل و کلام و منویات امام به عنوان اصل ثابت ابدی مطاع است. فقط به ولایت می‌اندیشد و تحقیق و تثبیت شئونات ولایت را سرلوحهٔ مراسم و عمل خود قرار می‌دهد و در یک کلام برای او امام معصوم همه چیز است و بس»^{*}.

این الگوپذیری تا بدانجا پیش رفته که با قوت بخشیدن به روحیهٔ آزادگی، جوانمردی و حق‌طلبی، تبدیل به فرهنگ عاشورایی شده و خالق تحركات خودجوش و خدایی علیه ظلم و ستم یزیدیان زمانه گردیده است.

اما در طول تاریخ جریانات بسیاری در پی خاموش کردن چراغی که ایزد برافروخته، برآمدند. تحركات انفعالی، اقدامات نیرنگی و تبلیغات منفی و تهاجم فرهنگی از این دست می‌باشد. «متأسفانه امروزه مسألهٔ سرایه خوانی و عزای سیدالشهدا از صورت منطقی و عبادی خود به جهات اعتباری و وهمیات دنیوی تغییر مسیر داده است. بعضی ذا کرین و نوحه خوانان به هر چه پُررنگ کردن ظاهری این مصائب متمرکز شده‌اند. تهییج احساسات مردم به خصوص نسل جوان به هر وسیلهٔ ممکن انجام می‌پذیرد و هر کس در این راه موفق تر، مطلوب تر است. هدف از این امور فقط گریهٔ بیشتر و بر سر زدن و فریاد زدن بیشتر و گرمی مجلس است و بس»^{*}.

لذا مدتهاست که بر این مهم اهتمام داشتیم تا با تهیه و تنظیم مقتلی معتبر و مستند، سعی در بیان واقعیت داشته و با دوری از خرافه و کج روی، سندی قوی در اختیار مردم فهیم و مرثیه خوانان عزیز قرار دهیم که توفیق الهی نصیب شد و با تلاش فراوان جناب مستطاب، استاد سید علی اکبر صداقت، پس از مقتل علی اکبر، مقتل ابوالفضل، مقتل علی اصغر، مقتل الحسین که در سال های گذشته تقدیم دوستداران کتاب گردید، اینک پنجمین دفتر از این مجموعه به نام نامی خانم حضرت زینب کبری علیها السلام در اختیار قرار گرفته است.

این دفتر از منابع و مقاتل معتبر، مستند و قوی که از سال ۶۱ هـ تا قرن هفتم موجود بوده، استخراج و ترجمه و تدوین گردیده و امید است که مرضی حضرت بقیه الله الاعظم علیه السلام قرار گیرد.

الالمنة الله على القوم الظالمين
وسمعلم الذين ظلموا اي متقلب ينقلبون
انتشارات ایده برتر - ۱۳۹۲

* توضیح ۱۰ و ۲۰: اقتباس از کتاب اربعین در فرهنگ شیعه، سید محمد محسن حسینی

طهرانی، با اندک تصرف.

«از محقق تا مقلد فرق هاست»

از آن جایی که تئیم فرهنگ عاشورایی بر دانش پژوهان و مورّخین لازم بوده و کمتر کسی از آنان پیدا شد که مستقلاً کتابی درباره شخصیت‌های عاشورایی تا قرن هفتم تحقیق کرده و کتابی بنگارد؛ توفیق شامل حال این بی‌بضاعت گردید تا فطره‌ای از دریای حقایق عاشورا را به رشته تحریر در آورم. لذا مقتل منحور، مقتل علی اکبر، مقتل أبوالفضل، مقتل علی اصغر، مقتل الحسین از سال ۱۳۸۶ تا به امروز چاپ و در دسترس محبان و عزاداران محترم قرار گرفت.

سپس این کتاب در زندگی و مصیبت‌نامه حضرت زینب تا سال ۷۰۰ هـ ق تألیف و به زیور طبع آراسته گردید. امید است این کتاب مورد نظر عقیده بنی هاشم فخر زنان عالم حضرت زینب علیها السلام قرار گیرد و محبان خویش را به الطاف کریمانه خود بنوازد.

و آخر دعوانا ان الحمد لله رب العالمین

سید علی اکبر صداقت - تیرماه ۱۳۹۰